

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

na rokovanie HSR SR dňa 24.11.2025

Súčasný stav nedodržiavania a obchádzania legislatívnych pravidiel

1. Postoj APZD

APZD sa pripája k požiadavke na dodržiavanie legislatívnych procesoch zo strany predkladateľov legislatívnych návrhov.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD opakovane upozorňuje na rastúci trend:

- použitia skrátených legislatívnych procesov,
- prijímania zákonov bez riadnej diskusie alebo bez medzirezortného pripomienkového konania a ich predkladanie priamo na rokovanie vlády,
- predkladania koalíčných poslaneckých návrhov.

Dôsledkami sú:

- negatívny dopad na stabilitu podnikateľského prostredia – vláda a rezorty vysielajú zlý signál investorom, pretože ich konanie je nepredvídateľné a bez jasnej vízie
- nekontrolovaný rast výdavkov so štátneho rozpočtu, obzvlášť v čase konsolidácie
- prijímanie nesystémových zmien, ktoré sú v rozpore so strategickými cieľmi rezortov, štátu alebo podnikateľského prostredia
- kvalita zákonov je nízka - nesprávne použitie pojmov, nejasnosť obsahu alebo povinností
- neodborná príprava zákonov, ktorá sa musí dodatočne upravovať alebo je nevykonateľná
- vytvorenie nebezpečného precedensu, že predkladatelia legislatívy tak môžu postupovať, pretože sa dodržiavania pravidiel nedá účinne vymáhať a konanie je bez dôsledkov
- použitie skrátených legislatívnych konaní možno síce napadnúť na Ústavnom súde SR, avšak jeho závery prichádzajú spravidla až po schválení zákona – nepôsobí ani preventívne
- normalizácia obchádzania celospoločenského dialógu o príprave legislatívy je pre demokratickú spoločnosť nebezpečným precedensom

Tento stav prirodzene destabilizuje, vytvára neistotu, sťažuje firmám dlhodobé plánovanie a znemožňuje udržať ich súlad vnútorných systémov riadenia rizík (compliance) a znemožňuje im rýchlo prijímať dôležité strategické rozhodnutia.

Je zjavné, že legislatívne pravidlá tvorby zákon majú viaceré medzery a chýbajú obranné mechanizmy, ktoré by zabránili ich obchádzaniu.

Naše návrhy na úpravu legislatívnych pravidiel sme v júli 2025 prediskutovali na osobnom rokovaní s predsedom Národnej rady SR a predsedom Výboru pre hospodárske záležitosti. Následne sme ich predložili aj listom v auguste 2025. Žiaľ bez odozvy.

3. Návrhy APZD

Prioritou vlády by malo byť stanovenie dlhodobej vízie pre Slovensko. Víťame prípravu materiálu Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2040 „*Slovensko 2040*“. APZD sa aktívne zapojí do jeho prípravy.

Návrh zmien k legislatívnym pravidlám tvorby zákonov:

Poslanecké návrhy a návrhy výborov NR SR

- upraviť Rokovací poriadok NR SR a Legislatívne pravidlá vlády tak, aby povinné stanovisko vlády obsahovalo doložky vplyvov, analýzy vplyvov a doložku zlučiteľnosti s právom EÚ, ktoré vypracuje vecne príslušné ministerstvo
- takto vypracované stanovisko vlády bude následne predložené do medzirezortného pripomienkového konania, ktorého súčasťou budú aj dotknuté subjekty vrátane zástupcov zamestnávateľov
- poslanecké návrhy by mali byť pred I. čítaním adekvátne posúdené (napríklad legislatívnou radou), či vôbec spĺňajú atribúty návrhu zákona; ak potrebné parametre nespĺňajú, nebudú zaradené na rokovanie Národnej rady SR

Skrátené legislatívne konania

- zaviesť ich využitie v skutočne opodstatnených prípadoch a prijatie zákona podmieniť hlasmi kvalifikovanej väčšiny poslancov Národnej rady SR (90 hlasov)

Hospodárska a sociálna rada SR (HSR SR)

- HSR SR má v prípade použitia poslaneckých návrhov zákonov, návrhov výborov NR SR, vládnych návrhov predložených na rokovanie vlády „per pazucha“ a skrátených legislatívnych konaniach minimálnu možnosť zapojenia sa
- navrhujeme procesy tvorby zákonov upraviť tak, aby HSR SR mala tri pracovné dni na poskytnutie stanoviska od doručenia schvaľovaného návrhu a k hlasovaniu o návrhu by prišlo až po uplynutí tejto lehoty

Tvorba stanovísk k návrhom aktov EÚ

- schváliť nové Pravidlá tvorby stanovísk Slovenskej republiky k návrhom aktov Európskej únie, ktoré navrhlo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a prešli riadnym pripomienkovým konaním (legislatívny proces bol započatý na jar 2024, ale k prijatiu materiálu stále nedošlo)